

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 15 // јануар 2019.

ISSN 2560-5135

■ Правац развоја копа „Дрмно“ у 2019. години

Циљеви су достижни

■ Последњих дана 2018. године синдикалне организације огранка „ТЕ-КО Костолац“ организовале су традиционалну доделу слатких новогодишњих пакетића деци запослених. Занимљив програм, уз незаобилазно фотографисање са Деда Мразом, употпунила је и дечија представа „Мала новогодишња бајка“.

Садржај

04

актуелно

Осврт на годину за нама
На путу развоја

08

Из Дирекције за производњу енергије
**ТЕ „Костолац А“
пребацила план**

10

Коп „Ђириковац“
**Некада давао угаљ,
данас прима пепео и шљаку**

11

Чланови Менсе из огранка „Костолац“
**Интелигенција – један од предуслова
за успех на послу**

12

актуелно

Археолошка истраживања средњовековног
Браничева у селу Костолац
Докази царског присуства у Браничеву

15

локални мозаик

Усвојен буџет Градске општине Костолац
за 2019. годину
Више новца за квалитетнији живот

16

Изложба фотографија
„Фото Костолац“
Град у објективу

17

Промоција школског спорта
Награђени најуспешнији

18

Манастири Браничевске епархије: Раваница
Вечна кућа кнеза Лазара

05

Правац развоја копа „Дрмно“ у 2019. години

Циљеви су постижњи

07

Антић и Грчић посетили
запослене ЕПС-а

ЕПС испунио планове у 2018. години

09

Изградња постројења за третман
отпадних вода у ТЕ „Костолац Б“

Радови почињу у марту

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица
Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И
ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „КОМАЗЕЦ“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: Саша Срећковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА:
„КОМАЗЕЦ“, 22320 Инђија, Краља Петра I 66, ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра
2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

На путу развоја

Завршетак пристаништа „Костолац“, монтажа багера и одлагача за Шести БТО системи и постављање колосека индустријске пруге од станице „Стиг“ до термоелектране „Костолац Б“ обележили 2018. годину

■ Пристаниште „Костолац“ за ефикаснији транспорт робе, материјала и делова

Прошла година у огранку „Костолац“ остаће упамћена по финализацији и реализацији три веома важна пројекта за будућност – завршетку пристаништа „Костолац“, монтажи багера и одлагача за Шести БТО систем и постављање колосека индустријске пруге од станице „Стиг“ до термоелектране „Костолац Б“.

Изградња пристаништа и индустријског колосека, пројекти су прве фазе кредитног пакета сарадње са НР Кином, а изградња новог рударског система је део друге фазе. Пажњу јавности, како унутар ЕПС-а, тако и локалног становништва, привукли су управо ови радови, који су изменили слику околине.

Годину за нама обележиле су и бројне технолошке и производне активности на копу „Дрмно“ и у термоелектранама „Костолац“, као и послови који су у функцији обезбеђивања погонске спремности и повећања сигурности у раду сва четири блока. Оба блока термоелектране „Костолац А“, прешла су на нови систем отпепељивања у првој половини године, па је било потребно да се синхронизује цео технолошки процес и отклоне проблеми

који су се јављали са новом технологијом транспорта пепела и шљакe. Настављене су и припреме за ревитализацију оба блока која треба да се заврши до 2023. године. На блоковима термоелектране „Костолац Б“ рађени су стандардни ремонти, а ове године ће ући у капитални ремонт.

Термоелектране су имале и два јубилеја. Најстарији блок од 100 мегавата ТЕ „Костолац А1“ обележио је 50 година рада са укупно произведених 20 милијарди kWh, а блок ТЕ „Костолац Б1“ 30 година од пуштања у рад са 960 милијарди kWh испоручених систему ЕПС-а.

Рударски системи су прошли кроз велике и значајне ремонте, уз неколико кварова на основној механизацији. Најважнији посао је био на реконструкцији угљеног система и новој траси извоза угља дужине 10 километара. Тиме су створени услови за даље напредовање копа и радијалан заокрет фронта експлоатације према Дунаву. Извршена је реконструкција дробилане „Дрмно“, која је сада опремљена савременим

информатичким контролним центром за управљање системом производње. Овом реконструкцијом је омогућено веће издвајање комадног угља.

Настављена је изградња 15. линије бунара за предодводњавање, али и крчење великог шумског појаса Храстоваче на правцу напредовања копа „Дрмно“.

Брига о здрављу запослених била је на првом месту управо због тешких услова рада. Систематске прегледе је прошло 2.167 радника и више од 240 радника распоређених на пословима са повећаним ризиком. Сви којима је то било неопходно упућени су на додатну дијагностику и лечење, што им је такође обезбедило ЕПС. Настављена је смена генерација радника и ове године је из костолачког огранка ЕПС-а отишло више од 100 радника, на чије место долазе млађи радници.

У 2018. велика пажња била је посвећена заштити животне средине. На одлагалишту пепела „Ђириковац“ обложено је и прекривено земљом 24 хектара касете Б. Такође је 100 хектара одлагалишта било обухваћено рекултивацијом. Започета је и изградња ветрозаштитног појаса у селу Дрмно. Сарадња са локалном заједницом била је у обостраном интересу и успостављена је стална комуникација са селима у окружењу како би се наставила улагања у инфраструктуру.

Огранак су посетили представници бројних факултета и других научно образовних институција и установа. У посети су током 2018. године биле 24 студијске групе, Ништа мање није било интересовање страних и домаћих медија. Огранак је посетило 11 страних и десет домаћих медијских кућа.

Запослени у Костолцу дали су максимум да се остваре утврђени пословни циљеви, који остају исти у 2019. – повећање поузданости, сигурности производње и домаћинско пословање.

Н. Антић

■ Поред багера, завршене и погонске станице за VI систем

Циљеви су достижни

У току ове године план је да се произведе готово девет милиона тона угља и 42 милиона кубних метара откривке. Очекује се укључење у производњу шестог БТО система. Исушивањем Дунавца и обезбеђивањем напајања основне механизације трафо станицом „Рудник IV“ створиће се услови за реализацију планова

У овој години решавање се кључно питање развоја копа „Дрмно“ и то у четири правца. Први правац је стварање услова за рад најмоћнијих, вршних система, исушивање Дунавца и постављање 16 линија предводњавања копа.

Други правац је санација старе основне механизације, пре свега багера „2000/28“ на Трећем БТО систему и багера „2000/32“ на угљу, за чију оправку је потребно време, али и алтернативна решења у производњи. У производњу би требало да се укључи нови, Шести БТО систем, чија ће монтажа бити завршена до краја јануара.

Трећи правац је хитно запошљавање стручне радне снаге, јер је одласком у пензију и узимањем отпремнина смањен број најискуснијих радника. Четврти правац је остваривање планова производње који су на нивоу од 8,9 милиона тона угља и 42 милиона кубика откривке.

– Прва три задатка су предуслов за квалитетно и потпуно остварење четвртог задатка. Верујем да ћемо уз подршку челних људи ЕПС-а успети у овој замисли. Ове године радимо на обједињавању јавних набавки за помоћну механизацију, превозна средства и стратешку опрему и делове за основну механизацију на коповима у ЕПС-у. Много је посла пред нама у овој години и свакако ће требати потпуна мобилност свих запослених – рекао је Веселин Булатовић, директор за производњу угља „ТЕ-КО Костолац“.

Од подједнаке важности, ако не и најважније је да се почетком године решава питање младе стручне радне снаге, сложио се Драгослав Славковић, директор копа „Дрмно“.

– Старосна структура радника је неповољна, а проблем је и одлив радне снаге, што због отпремнина, што због пензионисања. Стање са

извршиоцима посла је сложено и у производњи и у одржавању. Приоритет нам је и у овој години редовно и сигурно снабдевање сва четири блока термоелектрана „Костолац“ и томе посвећујемо пуну пажњу и организацију рада. У првих пет месеци санираће се багер „2000/28“ на Трећем систему, који је у рекламацији замене куглбана. Багер „2000/32“, који је ангажован на угљеном систему, очекују две фазе оправке у трајању од 105 дана. Очекују нас и други ремонти свих система, тако да ћемо почети одмах од марта и зато треба крајње одговорно да реализујемо набавке за ове активности. Питање услова за развој копа је такође круцијално, како у погледу исушивања Дунавца, тако и изградња и завршетак западног гравитационог ценовода за одвод свих вода које се испумпавају из копа. Откривање угља је апсолутни приоритет – рекао је Славковић.

Ако је судити по плановима и циљевима који су постављени пред рударе ова година биће изузетно напорна и пре свега значајна за даљи развој копа „Дрмно“.

Н. Антић

Први велики купац у Србији са којим је потписан уговор је ProCredit банка

Први уговор о продаји „зелене“ енергије

Електропривреда Србије почела је са продајом „зелене“ енергије комерцијалним купцима, а први велики купац у Србији са којим је потписан уговор је ProCredit банка. Две компаније потписале су анекс уговора којим

Одговорно

ЕПС је стуб и ослонац привреде и грађана ове земље и лидер на тржишту и понудом „зелене“ енергије потврђује одређеност јачању еколошке производње електричне енергије – нагласио је Грчић.

се банци издаје сертификована гаранција да ће јој убудуће бити испоручивана искључиво електрична енергија произведена у ЕПС-овим хидроелектранама, односно капацитетима који

користе обновљиве изворе. ЕПС трећину производње реализује у хидроелектранама, а у току је пројекат изградње првог ветропарка у Костолцу, тако да ће ускоро снага воде бити појачана и снагом ветра.

– „Електропривреда Србије“ показује да за нас нема стајања и да смо спремни да понудимо нов и јединствен производ на тржишту електричне енергије у Србији – „зелену“ енергију. И на тај начин, ЕПС је спреман да

стане раме уз раме са великим европским компанијама. Желимо и да повећамо производњу електричне енергије из обновљивих извора. Обнављамо и модернизујемо ЕПС-ове хидроелектране које производе једну трећину електричне енергије у Србији, а брзо ћемо имати и нови капацитет који користи обновљиве изворе енергије јер градимо ветропарк у Костолцу – поручио је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

Неопходно је да се повећа свест

о важности енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у циљу заштите животне средине.

– ProCredit банка већ годинама представља једну од водећих компанија у Србији, када је реч о улагањима у заштиту животне средине. Својим клијентима смо досад исплатили више од 200 милиона евра кредита за пројекте који доприносе уштедама енергије и бољем очувању животне средине. Одлучили смо се за посебан уговор са ЕПС-ом како бисмо убудуће у свом раду користили искључиво електричну енергију са гаранцијом порекла из обновљивих извора енергије – истакао је Иван Смилковић, члан Извршног одбора ProCredit банке.

План је да се сертификати добију за све хидроелектране ЕПС-а и тај процес је у току. Годишња производња из обновљивих извора у ЕПС-у је око 10 милијарди киловат-сати.

Р. Е.

■ Сарадња ЕПС-а и Светске банке

Програм за жене лидере у ЕПС-у

Истраживања у свету показују да компаније које имају родно уравнотежене тимове бележе бржи раст

лидерству и промовише проактиван приступ планирању жена за менаџерске позиције. Програм је почео презентацијом највишем менаџменту ЈП ЕПС, коју су одржали Јелена Лукић, виши стручњак за социјални развој из Светске банке, Кирстен Њуит, помоћник директора „Ергона“, и Скот Вилијамс, консултант за људске ресурсе у „Ергону“. Истраживања у свету показују да су жене неискоришћени извор талента за глобалну индустрију и да компаније које имају родно уравнотежене тимове имају бржи раст, боље учинке, више иновација и боље решавају проблеме. Развој будућих жена лидера у ЕПС-у, уз подршку процесу препознавања њихових потенцијала, јединствених стилова, унапређење вештина и стицање самопоуздања како би напредовале ка улогама лидера, треба да омогући и ЕПС-у

да се брже развија и осигура своју тржишну позицију.

Примарни циљ програма „Жене лидери у ЕПС-у“ је да научи жене запослене у ЕПС-у лидерским вештинама и како да стекну самопоуздање које им је потребно да би биле успешне у промовисању у виши менаџмент. Програм предвиђа радионице које ће подржати развој каријере жена развојем вештина и подршку женама развојем менторског програма.

У првом кругу радионица на тему унапређења лидерских вештина учествовало је укупно 13 жена запослених у ЕПС-у. Оне су имале прилику да прошире своја знања у области личног, релационог и организационог лидерства. Радионице су водиле Јелена Данчевић, директор за људске ресурсе ЈП ЕПС, и Деспина Старица, шеф Одељења за анализу посла и планирање запослених.

Р. Е.

У „Електропривреди Србије“ почела је примена програма „Жене лидери у ЕПС-у“, који реализује Светска банка да би се препознавањем потенцијала и унапређењем вештина подржало напредовање жена до лидерских позиција у менаџменту.

Циљ програма је да се истакне значај обезбеђивања једнаких могућности за запослене у енергетском сектору, укаже на важност подршке женском

ЕПС испунио планове у 2018. години

Кључ стабилности енергетског система Србије лежи у производњи ЕПС-а у термо сектору

У 2018. години „Електропривреда Србије“ је испунила планове и повећала производњу, добила енергетску дозволу за ветропарк у Костолцу, а у 2019. планирано је да укупна производња електричне енергије у Србији буде увећана за четири одсто, на 40 милијарди киловат-сати, рекао је Александар Антић, министар рударства и енергетике, који је заједно са Милорадом Грчићем, в. д. директора ЈП ЕПС посетио запослене у ЕПС-у.

На ЕПС-овој утоварној станици у Вреоцима, са које се угаљ из РБ „Колубара“ пругом допрема до Термоелектрана „Никола Тесла“, Антић је захвалио ЕПС-у и запосленима што раде и празницима, 365 дана у години, 24 сата дневно.

– Укупна енергетска ситуација у Србији је потпуно стабилна и сигурно је снабдевање свим кључним енергентима за грађане и привреду. На коповима у оквиру ЕПС-а, у „Колубари“ и Костолцу, у 2019. планирана је производња угља од око 38 милиона тона, што је за 1,5 одсто више него у 2018. години. Влада Србије

Пројекти

Једна од кључних ствари у 2019. години биће почетак активности на пројекту одсумпоравања у ТЕНТ Б, важан је и пројекат за изградњу нове термоелектране „Колубара Б“ и оцена њене оправданости, а до краја 2020. требало би да се заврши нови блок Б3 у Костолцу – истакао је Антић.

и Министарство рударства и енергетике подржаће запослене у ЕПС-у да би се остварио амбициозни циљ бруто производње од око 40 терават-часова електричне енергије у 2019. У Србији су у производњу ушли и капацитети из енергије ветра, али ипак кључ стабилности енергетског система лежи у производњи ЕПС-а

у термо сектору – навео је министар и пожелео свим запосленима срећну нову годину.

– Велика вест за ЕПС је да је последњег дана прошле године, добијена енергетска дозвола за изградњу ветропарка у Костолцу. Веома смо срећни да се тако завршила 2018. година и очекујемо да ће изградња тог ветропарка почети у трећем кварталу 2019. ЕПС је испунио планове, успели смо да произведемо угаљ у довољној мери, а струју смо произвели за 1,2 одсто више него у 2017. – рекао је Грчић и свим запосленим у ЕПС-у честитао новогодишње празнике и пожелео им, као и њиховим породицама, здравље и срећу.

Миодраг Ранковић, председник синдиката РБ „Колубара“ рекао је да се у станици у Вреоцима утовара угаљ захваљујући којем Србија „сија“ 365 дана у години и додао да рудари одговорно раде свој посао и да ће Србија „сијати“ све док рудари копају угаљ.

Обиласку утоварне станице у Вреоцима присуствовали су и Милан Ђорђевић, председник Синдиката радника ЕПС-а, Бојан Стевић, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе и представници пословодства ЕПС.

РЕ.

ТЕ „Костолац А“ пребацила план

Добро обављени ремонти омогућили оптималан рад термокапацитета, стабилну производњу и испуњење задатих циљева

У костолачким термоелектранама током 2018. године произведено је укупно 6,34 милијарде киловат-сати, чиме је реализовано 98,65 одсто плана.

ТЕ „Костолац А“ је у минулој година произвела више од две милијарде киловат-сати, чиме је премашен годишњи план за 1,43 одсто. Блок А1 предао је електроенергетском систему Србије 585,5 милиона kWh, а блок А2 1,4 милијарде киловат-сати. У ТЕ „Костолац Б“, блок 1 је произвео 2,2 милијарде kWh, док је блок Б2 произвео 2,1 милијарду kWh. Укупна годишња производња електричне енергије у ТЕ „Костолац Б“ износила је 4,3 милијарде kWh.

– Уколико се посматрају месечни извештаји о производњи електричне енергије, уочава се да су планови остваривани посебно у другој половини године, након што су реализовани ремонти на термокапацитетима – истиче Ненад Марковић, директор за производњу енергије у костолачком огранку ЕПС-а.

Он истиче да је план производње остварен у сваком месецу после ремонта.

– Другим речима, оно што смо очекивали, још једном се потврдило и у пракси – када се ремонт уради у пуном планираном обиму, осигурава се оптималан рад термокапацитета који онда остварују стабилну производњу

■ Ненад Марковић

електричне енергије и испуњавају задате циљеве. Сви наши планови се реализују захваљујући великом ангажовању радника у обе термоелектране. Својим максималним залагањем омогућавали су да се постиже оно што се од нас тражи и осигуравали висок степен стабилности рада ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ – рекао је Марковић.

Предвиђено је да се током ове године реализују стандардни ремонти на блоковима А2 и Б1, док ће на друга два термокапацитета бити реализовани ремонти који ће бити обимнији.

– На блоку А1 план је да ове године урадимо капитални ремонт турбине, који ће омогућити да се на једном од најдуговечнијих агрегата у ЕПС-у постигне оптимална производња електричне енергије и осигура испуњавање предвиђених планова – истиче наш саговорник.

Највише ремонтних захвата биће урађено на блоку Б2, па је у складу са тиме предвиђено да у 2019. тај блок буде шест месеци ван погона.

– На блоку Б2 ове године очекује нас ревитализација постројења. Реализација ремонта захтева детаљну припрему, имајући у виду обим послова које планирамо да урадимо. Током самог ремонта на терену ће бити ангажовани бројни извођачи радова, који су специјализовани за овакве врсте послова. Треба истаћи да ће се радити примарне и секундарне мере за редукцију азотних оксида и да ће ово бити први пут да се на неком од блокова унутар ЕПС-а инсталирају секундарне мере – истакао је Марковић.

Грејна сезона се одвија према плану, топлотна енергија редовно се испоручује за даљински систем грејања који функционише на подручју Пожаревца и Костолаца, као и околних сеоских насеља. Захваљујући чињеници да је готово целокупна територија општине Костолац покривена топлификационом мрежом, велики број индивидуалних ложишта је угашен, што у великој мери доприноси побољшању квалитета ваздуха у зимском периоду.

И. Миловановић

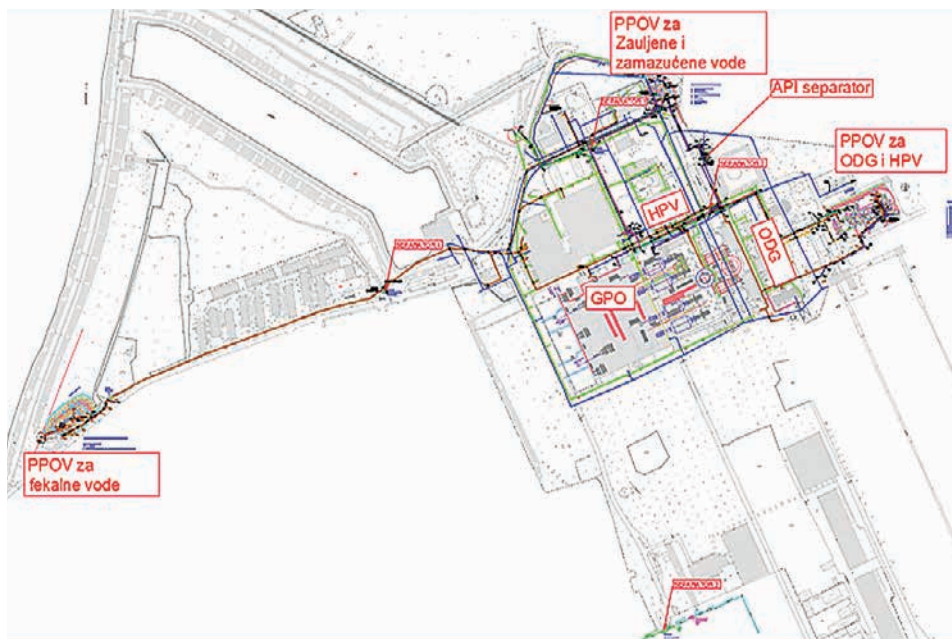
■ Термоелектрана „Костолац А“

Радови почињу у марту

Циљ пројекта је испуњавање домаће и стране законске регулативе везане за енергетски сектор и заштиту животне средине

У термоелектрани „Костолац Б“ ускоро почиње реализација још једног великог пројекта за унапређење заштите животне средине, изградња постројења за третман отпадних вода. Добијање грађевинске дозволе за изградњу очекује се крајем фебруара, а почетак радова планиран је за март. Према уговору, постројења треба да буду изграђена до 25. децембра 2019. године, када се очекује пуштање у пробни рад са доказивањем

■ Постојења и њихова диспозиција

Вредност пројекта и услуга

Уговори за реализацију пројекта о радовима и услугама већ су потписани. Укупна вредност уговора о радовима је 5,4 милиона евра. Већи део средстава, у износу од 4,2 милиона евра, покриће се из фондова Европске уније. „Електропривреда Србије“ ће учествовати са 740.000 евра, а планирана вредност накнадних радова је око 494.000 евра. Укупна вредност уговора о услугама је 507.000 евра. За ове намене предвиђена су средства Европске уније у износу од 456.300 евра, док ће ЕПС учествовати са 50.700 евра. Пројектом су обухваћене и додатне количине отпадних вода, које ће настајати на будућем блоку Б3, снаге 350 мегавата – навела је Ђилијана Велимировић.

уговорних параметара постројења. Тада треба да буде потписан и сертификат о преузимању.

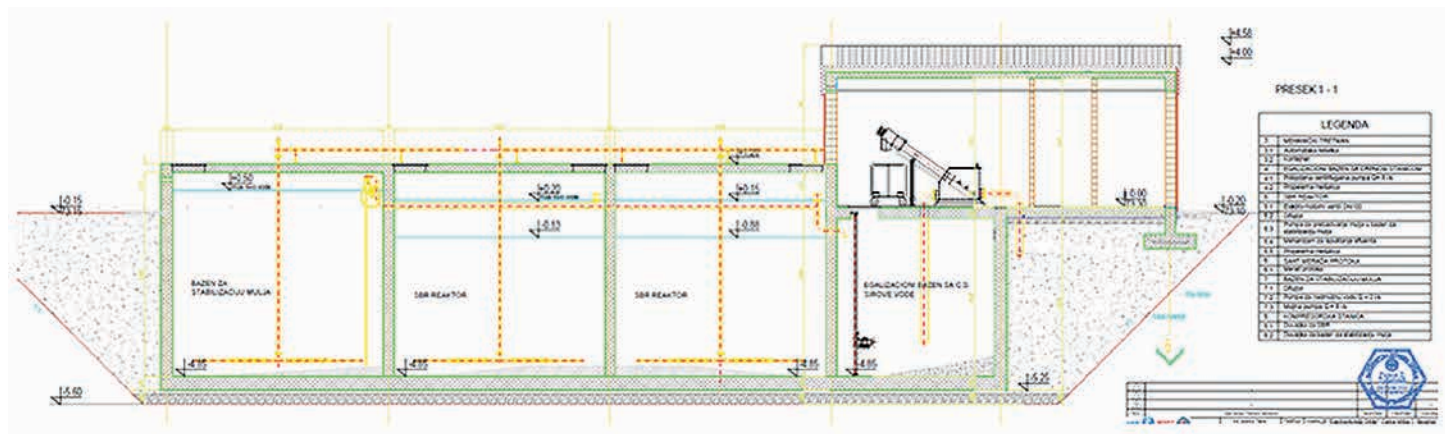
– На термоелектрани „Костолац Б“ планирана је изградња три велика постројења за пречишћавање отпадних вода, као и четири сепаратора уља за пречишћавање атмосферских вода. Изградиће се постројење за пречишћавање отпадних вода након одсумпоровања и хемијске припреме воде, постројење за пречишћавање заујених и замасућених отпадних вода и постројење за пречишћавање санитарних отпадних вода – рекла је Ђилијана Велимировић, менаџер пројекта.

Она је истакла да је тај пројекат део националног програма IPA 2013, који се финансира средствима Европске уније и средствима Републике Србије, које ће обезбедити „Електропривреда Србије“.

Циљ пројекта је испуњавање домаће и стране законске регулативе везане за енергетски сектор и заштиту животне средине.

Током технолошких процеса у производњи електричне енергије у ТЕ „Костолац Б“ долази до загађења процесне воде и појаве велике количине контаминираних отпадних вода. Као последица падавина и спирања терена у оквиру термоелектране, јављају се одређене количине загађених вода које се такође морају пречистити пре испуштања у природни реципијент, реку Млаву. Део задржаних процесних отпадних вода транспортује се преко система за транспорт пепела и шљаке на депонију пепела. Од свих отпадних вода које настају у процесу рада термоелектране, у овом тренутку постоји једино „Биодиск“, постројење за пречишћавање санитарне отпадне воде.

П. Животић

■ Изглед постројења

Некада давао угаљ, данас прима пепео и шљаку

Некадашњи коп „Ћириковац“ већ десет година је у поступку инвестиционог затварања на основу пројекта о враћању у геолошку, еколошку и економску намену целокупног простора откопа. Простор копа искоришћен је за изградњу модерног одлагалишта пепела из костолачких термоелектрана, што је у функцији затрпавања откопа.

Рударске активности на копу „Ћириковац“ годинама се обављају са три багера „дреглајна“, уз ангажовање булдозера и по потреби утоварне лопате и цевополагача. Наведена механизација, заједно са расположивим људством, сасвим је довољна за обављање потребних радова.

Осим наведене основне делатности рудара „Ћириковца“, уз ангажовање булдозера помоћне

механизације, у претходном периоду извршена је техничка рекултивација на површинама од око 20 хектара. Како је истакао Душан Ковачевић, управник ПК „Ћириковац“, на тим површинама сада је у завршној фази биолошка рекултивација.

Крајем марта 2009. године дошло је до непланираног покретања земље на целој северној косини Површинског копа „Ћириковац“. Појавом клизишта, које се простирало у правцу исток-запад, у дужини од око 1.200 метара и са дубином по вертикали од 80 до 90 метара, доведена је у опасност комплетна рударска, грађевинска и техничка опрема, а самим тим и наставак рударских радова.

– Комплетна рударска опрема са људством била је склоњена, а већи део транспортован

■ Душан Ковачевић

на коп „Дрмно“, где и данас ради – објашњава Ковачевић. Од 2010. године до данас активности на копу „Ћириковац“ усмерене су на стварање услова за формирање смештајног простора за депоновање пепела и шљаке из обе костолачке термоелектране.

■ Радови на северној косини

■ Издизање главног ободног насила

Коп „држи“ 60 радника

На копу „Ћириковац“ у овом тренутку ради 60 запослених, који су распоређени у одговарајуће службе. Вредно је истаћи да службе одржавања у свом саставу немају довољан број извршилаца, због чега се врло често, у зависности од обима појединих послова, тражи ангажовање људи са Површинског копа „Дрмно“.

– Обликовање физичке контуре пепелишта је рађено на основу пројектне документације рударских радова, која је усклађена са пројектом новог пепелишта, које се ради у касетама. Рударске активности прате динамику изградње објеката на касетама, а тако ће се радити и у 2019. години – појаснио је Ковачевић и додао да успешна координација између рударске службе на обликовању северне косине и активности службе новог пепелишта на изградњи касета за одлагање, обезбеђују несметан рад свих постојења термоелектрана и копа „Дрмно“.

Потврда успешних радова на северној косини је и израда етажне равни на коти 92 и монтажа цевоводне линије са истакачима за депоновање хидрауличне смеси.

П. Животић

Интелигенција – један од предуслова за успех на послу

Чланство у Менси, „клубу натпросечно интелигентних људи“ је добровољно, а свега два процента светске популације припада овом удружењу. Двојица инжењера, запослена у косточачком огранку ЕПС-а, одлучили су да пре неколико година тестирају себе и добили су потврду „Менсе“ да по висини свог коефицијента интелигенције припадају овој глобалној организацији.

Горан Анђелић, дипломирани инжењер рударства, ради на копу „Дрмно“. Након дипломирања на Рударско геолошком факултету у Београду, на смеру одржавање рударске механизације, 1995. године засновао је радни однос на коповима „Костолац“. Радио је до сада као инжењер у оперативи, затим као инжењер одржавања, шеф машинског одржавања багера и одлагача, а од 2006. је на месту главног инжењера за оперативно одржавање на копу „Дрмно“.

– Као вероватно и већина људи у енигматским часописима проверавате вашу интелигенцију. Сазнао сам да Менса Србије врши тестирање у Пожаревачкој гимназији у октобру 2013. године, пријавио сам се, као и још 20-ак људи, из знатижеље са намером да добијем и званичну потврду да ли могу да постанем део овог удружења интелигентних људи. Нисам имао велика очекивања. Тест је трајао 50 минута и за то време је потребно решити око 40 задатака. Решавање задатака тражи логичко размишљање, универзалан је за цео свет и није потребно да познајеш било који језик, а што је занимљиво није потребно чак ни да будеш писмен. Резултати теста стижу на кућну адресу. Половином новембра сам добио резултате и у њима је писало да сам постигао успех до два процента популације, као и да је мој коефицијент интелигенције (IQ), по Кателовој скали, 156 или више. Накнадним тестирањем се утврђује тачан опсег, али то није толико битно – каже Анђелић

Менса

Менса је латинска реч за „округли сто“. Назив удружења је одабран у складу са његовим принципом да су сви чланови удружења потпуно равноправни. Једини услов за пријем је остварен такав резултат на тесту интелигенције, који вас сврстава у горњих 2% укупне популације, а који изражен у високом коефицијенту интелигенције (IQ) износи 131 или више по Векслеровој, 133 или више по Бине-Симоновој, односно 148 или више по Кателовој скали.

■ Горан Анђелић

и додаје да је овај статус лична сатисфакција, а може евентуално да помогне у послу, нарочито у ситуацијама када је потребно да се брзо размишља, донесе битна одлука и правовремено реагује.

Чланство у Менси је доживотно, а обнавља се уплатом годишње чланарине. За мање средине, као што су Пожаревац и Костолац, потребно је напоменути да у оквиру ове организације постоје групе, такозвани сивови, где се људи различитог порекла, склоности, старости, са различитим пољима интересовања окупљају, размењују искуства и друже. Међутим, у пожаревачком крају се чланови Менсе још нису организовали на тај начин.

– Оно што су нам рекли пре тестирања је да људи са високим коефицијентом интелигенције могу да се баве буквално чиме желе и ако су упорни могу то да науче. Даљи напредак и развој је ствар личног интересовања и амбиције појединца, али моје мишљење је да балансирање техничке интелигенције са емоционалном интелигенцијом може довести до успеха на свим пољима у животу, а чак је емоционална интелигенција можда и битнија за снажање и успех у животу. Препоручујем свима који желе да опробају себе, да прате када су тестирања и да се опробају – рекао је Анђелић.

Истог дана на тестирању је био и Горанов колега, Филип Тодоровић, машински инжењер. Филип је завршио Машински факултет у Београду 2006. године и одмах почео да ради на факултету као стручни сарадник и сарадник на пројектима. Држао је и вежбе у настави, а онда је 2013. године прешао на коп „Дрмно“, у помоћну механизацију, где и данас ради у техничко технолошкој припреми моторних возила.

– Увек ме је интересовало да решавам онлајн тестове интелигенције, загонетке, ребусе и статистике вероватноће. Колега Горан и ја смо размењивали искуства, линкове са тим тестовима и сви ти резултати су били у врху тих скала. Када смо сазнали да је у Пожаревцу заказано тестирање решили смо да одемо. За Менсино тестирање сам се мало и припремао решавајући графичке тестове, али је све то било лакше, у другачијој атмосфери, када се решава код куће. Тест није лак, првих 15-ак питања су једноставна, али се онда повећава тежина и то прилично брзо и најтежа су била питања на крају. Успешно сам их решио и добио резултат да ми је коефицијент интелигенције у истом распону као и код колеге Горана, 156 или више – каже Тодоровић и додаје да у обављању посла висока интелигенција не

■ Филип Тодоровић

користи генерално, али може олакшати да се у правом тренутку реагује, на прави начин, као и да се решење неког проблема сагледа раније у односу на остале.

– Брзо размишљамо и у склопу са познавањем посла и искуством решавамо неке ситуације. Чланство у Менси ми је донело потврду да сам успешан на пољу логичког размишљања, а чланство утиче и на нека интересовања и хобије. Рутинa негативно утиче на интелигенцију и зато стално налазим неке изазове да тренирам „вијуге“ – рекао је Тодоровић.

П. Животић

Докази царског присуства у Браничеву

Прошле године на локалитету „Мали град-Тодића црква“ у селу Костолацу, завршена је археолошка кампања истраживања средњовековног Браничева. Носилац пројекта је Народни музеј Пожаревац, а руководиоца Драгана Спасић-Ђурић, археолог.

Пројекат „Археолошка истраживања средњовековног Браничева“, финансира Град Пожаревац. Од 2007. године када је започет, па све до последње археолошке кампање у 2018. години, радови су се одвијали на западном делу локалитета Мали град-Тодића црква, у порти цркве св. Ђорђа, задужбини капетана Д. Тодића и његове супруге Лепосаве која је културно добро и амбијентална целина изузетне лепоте и историјске тежине.

– Доминантни сопотски плато, због изузетне стратешке позиције, насељаван је од неолита до савременог доба. Археолошка истраживања су потврдила да се ради о локалитету који је тежишна тачка историје Костолаца, јер су се на њему током праисторије, налазиле градине, насеља из бакарног, бронзаног и гвозденог доба, а потом и каснолатенско домородно насеље које се гаси у време оснивања Виминацијума и настанка војног логора на десној обали Млаве. Током XI и XII века на Малом граду се налазило урбано језгро Браничева које је под византијском управом, а од 1019. године и епископски центар. Под епископијском јурисдикцијом се налазило низ градова на широком простору уз Дунав и са обе стране Велике Мораве. У XII веку, због сукоба са Мађарима, Београд и Браничево су најзначајнија упоришта у одбрани источне границе Царства, а Браничево је и транзитни град за Крсташе током 4 крсташка похода. Почетком XIII века Браничево је у центру сукоба између Византије, Угарске и Бугарске – рекла је Драгана Спасић, и додала да је најзначајније археолошко откриће полуспратни правоугаони

■ Локалитет Мали град

Народни музеј

О значају открића са локалитета „Мали град-Тодића црква“ говори чињеница да је део пронађених предмета – један шлем, керамичко посуђе и здела од пурпурног стакла, нашао значајно место на новој поставци Народног музеја у Београду која је отворена 28. јуна прошле године. Поменути објект и комплетно сачувани инвентар, указују на најпросперитетнију фазу Браничева, време Јована II (1118-1143) и Манојла I Комнина (1143-1180).

објект (дужине 20 и ширине 7–7,5 м) који је срушен у пожару крајем XII века.

Велика акумулација богатства у виду бројног и скупогеног керамичког и стакленог посуђа, два шлема и други бројни употребни предмети, указују да се ради о резиденцијалном објекту који се може везати за царско присуство, уз бројне припаднике византијске војне елите. Посебно су ретки делови луксузног сета од најмање 16 посуда, од прозирног стакла

тамнопурпурне боје, са аплицираним нитима од белог непрозирног стакла у техници марверинг због чије је презентације светској научној јавности, руководиоца истраживања, Драгана Спасић узела учешће у пројекту лондонског универзитета „Glass from Byzantium to Baghdad“.

■ Минијатурна посуда из XII века

Резултат је публиковање ових посуда у Статинару, међународном часопису Археолошког института, а због значаја, браничевске посуде су нашле

■ Браничево – поставка Народни музеј Београд

Технолошки развијени

Археометалуршки узорци подвргнути су хемијским и рендгенско-дифракционим анализама на Рударском институту у Бору и Машинском факултету у Београду које потврђују технолошке активности везане за металургију гвожђа, али и обојених метала, а због открића сировине стакла и минијатурних ливачких посуда, даље анализе биће усмерене у правцу доказивања стакларске продукције.

■ Шлем фригијског типа из XII века

место на корици овог водећег српског научног часописа.

– Током лета 2018. године поново је откривен део већег објекта који је по димензијама и архитектури веома сличан раније истраженој Кући 4, а судећи по новцу, такође из времена династије Комнина. И овај објекат је срушен у пожару истовремено кад и Кућа 4, а на основу мањег истраженог дела, претпоставља се да су оба објекта функционално повезана. Сви елементи указују да се ради већем грађевинском комплексу, а откривени делови војне опреме и разбијених луксузних посуда указују на девастацију и пљачку освајача – рекла је Драгана.

Другу археолошку зону карактерише већи број пећи, огњишта и велика концентрација металуршких налаза. Поред пећи специјалне конструкције, са димњаком и отворима за ваздух која је истражена током 2015. године, у последњој кампањи истражене су три полузавршене и једна већа калотаста пећ са добро очуваним ложиштем. Читав контекст прате археометалуршки налази, међу којима су и посуде са графитом. Археолошки налази указују на занатски центар из XI и прве половине XII века.

После научних презентација за Браничево су заинтересовани бројни археолози и стручњаци

из Европе. Тим поводом су у студијским посетама, неколико дана на локалитету боравиле колеге из Мађарске, Италије и Бугарске – рекла је Драгана Спасић.

Значај археолошког материјала са локалитета Мали град-Тодића, уз постојеће културно-историјске потенцијале (први рудник угља), указују на потребу реконструкције и адаптације „Виле Лепосава“ у музејско здање које би објединило историју Костолца и остатке града и епископије Браничево.

И. Миловановић

■ Луксузне керамичке посуде

Авантура парк у Виминацијуму

Археолошки парк Виминацијум поред археолошког налазишта, посетиоцима нуди и Римску вилу, легионарски камп, који је прошле године саграђен за светски Лимес конгрес и најновији сегмент Авантура парк, отворен половином децембра 2018. Све ове грађевине саграђене су у стилу некадашњег римског

војног логора и града, Виминацијума, који је извесно време био и главни град римске провинције Горње Мезије.

Археолошки парк Виминацијум је половином децембра посетио Расим Ђајић, министар трговине и туризма у Влади Републике Србије и том приликом отворио Авантура парк.

– Ово је један од ретких примера где од

археолошких налазишта добијете прворазредну туристичку дестинацију захваљујући пре свега др Миомиру Кораћу и тиму људи који овде раде. Ово што је урађено је пионирски подухват у археолошком туризму као делу културног туризма – рекао је Ђајић, и додао да археолошко налазиште Виминацијум годишње посети више од сто хиљада људи, од чега су више од 40 одсто страни туристи. Због близине Београда, ово ће брзо постати и добра излетничка, али и конгресна дестинација, јер има квалитетне садржаје и смештајне капацитете.

Авантура парк у Виминацијуму је камп који располаже са 480 лежајева. Простире се на готово два хектара, садржи бројне справе и конципиран је по угледу на римске легионарске терене за обуку. О сигурности посетилаца у Авантура парку брину инструктори.

– Од 1. марта када се отвара па до краја децембра су практично распродати сви капацитети. Од производа науке направили смо нешто што је корисно за друштво – рекао је Миомир Кораћ, директор Археолошког парка Виминацијум.

И. Миловановић

Важна је превентива и стручна помоћ

После прошлогодишњих систематских прегледа у Огранку Костолац стручњаци упозоравају да је повећан број оболелих од дијабетеса, али и да су многи у ризику од обољевања. Због тога смо потражили савет стручњака како би смо још једном упозорили на мере за њено сузбијање или бар држање под контролом.

– На дијабетес највише утиче начин живота и наше животне навике, пре свега неодговарајућа исхрана, недовољна физичка активност, гојазност, има утицаја и генетика – наводи Борка Шутовић, руководилац Дома здравља Костолац који функционише у саставу пожаревачког.

Код дијабетеса постоје фактори ризика. На неке од њих може се утицати и могу се умањити. Здрав начин живота је најбитнији фактор, уз умерену физичку активност и правилну исхрану упала се смањује могућност да се болест појави.

– Превентивне мере у области примене здравствене заштите обухватају скрининг на дијабетес, који се ради чешће код пацијената после 35 године живота. Стање пацијента пратимо кроз упитник који нам даје тражене податке о пацијенту. На основу тога, тачно знамо

■ Др Борка Шутовић

у коју групу пацијент спада, да ли има умерен, лако повишен, низак, висок ниво шећера у крви. Онда пратимо те пацијенте, поготово ако постоји висок ризик као гојазност и позитивна породична анамнеза. Изузетно је важно да се дијабетес открије на време, да би се предупредиле могуће компликације – наглашава др Шутовић.

Када се појаве симптоми полифагија (појачана глад), полидипсија (појачана жеђ) и полиурија (појачано мокрење), тад шећер има високе вредности и много је битно да се ураде превентивни прегледи.

Код људи старијих од 35 година превентивни прегледи се раде на две године, а код људи од 19 до 35 једном у пет година. Компликације које

настају уколико се дијабетес не лечи адекватно су бројне. Ретинопатија, односно поремећај вида, оштећује се крвни судови, већа је шанса да неко добије кардиоваскуларна обољења, цереброваскуларно обољење, нефропатију када страдају бубрези, или неуропатија (оштећење завршетака нерва).

Саветовалиште за дијабетес

У оквиру овог дома здравља, ради и специјалиста интерне медицине др Билјана Ухан-Швикувић, где је поред куративних прегледа организован и рад саветовалишта за дијабетичаре. Саветовалиште функционише четвртом, мада у принципу стручна помоћ се може добити сваког дана.

Типови дијабетеса

Дијабетес типа II је поремећај метаболизма који карактерише повишен ниво глукозе у крви, у контексту инсулинске резистенције или релативног дефицита инсулина, док дијабетес типа I карактерише апсолутни дефицит инсулина због разарања ћелија острваца панкреаса. Тип I је обично заступљен код деце а тип II код старијих људи, указује др Шутовић.

– Саветујемо пацијентима да редовно узимају терапију и да воде рачуна о храни, јер су у свакодневной борби са дијабетесом лекови само један део лечења а исхрана и стил живота онај други део. У овој економској ситуацији, морамо да признамо, за сваку нормалну и здраву исхрану вам треба мало више средстава. Требало би да се једе пет пута, да оброци буду чешћи а мањи, уз мање угљених хидрата – рекла је Шутовић.

И. Миловановић

Више новца за квалитетнији живот

Ширење топлификационе мреже - једна од капиталних инвестиција

На последњој прошлогодишњој седници скупштине Градске општине Костолац усвојен је буџет за 2019. годину који је усмерен на функционисање града и комуналне потребе грађана. Говорећи о буџету, председник ГО Костолац Серџо Крстаноски навео је да ће током 2019. године Градска општина располагати са око 900 милиона динара. Осим буџетских 292 милиона, кроз очекивана додатна улагања из средстава јавних предузећа и изградње водоводне и канализационе мреже, преко других делатности, као и уз учешће средстава ЕПС-а која се очекују, моћи ће да се уради далеко више на побољшању квалитета живота у Костолцу и сеоским месним заједницама. Према речима Крстановског, ту се најпре мисли на ширење топлификационе мреже, што представља капитално улагање. Адаптација и проширење топлификационе мреже планирани су за Стари Костолац, у Базенској улици у самом граду као и у кругу пијаци. Биће настављена реконструкција и асфалтирање костолачких улица, у вредности од 52 милиона динара. Планирано је уређење Трудбеничке и улице Боже Димитријевића у

Костолцу, Девет Југовића у насељу Канал, Саве Ковачевића и Милоша Обилића у Кленовнику, Лоле Рибара у Острову и Боже Димитријевића у Петки.

Једна од најважнијих инвестиција за коју су обезбеђена средства је рушење и уклањање надвожњака на уласку у Костолац. Издвојено је око 37 милиона динара, а радови подразумевају изградњу нове саобраћајнице са кружним током, кишном канализацијом и новом расветом.

Од првог дана 2019. године, Центар за културу „Костолац“ добио је на управљање спортске објекте, и то стадион Бора Бека, Дом омладине, спортску халу и плажу Топољар. За одржавање објеката и плате радника овим

буџетом предвиђена су средства у вредности од око 50 милиона динара, имајући у виду и изградњу новог терена са вештачком травом и осталу спортску инфраструктуру.

На седници Скупштине Градске општине Костолац усвојен је и нови Статут ГО, који је усклађен са Законом о локалној самоуправи. Милена Џеровшек, одборница СНС-а, од 27. децембра обавља дужност председника Скупштине ГО Костолац. Избор новог председника уследио је пошто је пред почетак седнице Скупштине стигла писмена оставка досадашњег председника Ивана Савића.

В. Огњановић

Организован први Новогодишњи вашар

На платоу испред Спортске хале у Костолцу, крајем прошле и почетком ове године, организован је први Новогодишњи вашар.

На отварању вашара малишани су се дружили са популарним ликовима из

цртаних филмова и стрипова, док су мало старији уживали у топлим напцима и концерту групе „Хард нид“. У току трајања вашара смењивали су се разни програми, свирке уживо, дружење са маскотама и Деда Мразом.

П. Ж.

Деда Мраз стигао у Костолац

У суботу, 22. децембра, Деда Мраз је посетио Костолац. Дочек је организован на платоу испред Спортске хале, а малишанима је омогућено да се провозају Деда Мразовим кочијама и да се фотографишу са њим. Најмлађе Костолчане забављала је „Трупа Зозо“ из Београда.

Ово је само један у низу празничних програма, које је организовао Центар за културу, како би Костолчанима, пре свега оним најмлађим, улепшао последње дане 2018. године и допринео стварању новогодишње чаролије. Помоћ у организацији пружили су Ергела „Љубичево“ и књижара „Школарац“.

П. Ж.

■ Изложба фотографија „Фото Костолац“

Град у објективу

Прва самостална изложба фотографија Едварда Шустера под називом „Фото Костолац“ одржана је од 16. до 27. децембра у костолачком Дому културе. Посетиоци су имали прилику да виде више од четрдесет фотографија које приказују лепоту града.

Едвард Шустер је до сада направио више од 70.000 фотографија, које редовно објављује на Фејсбук страници „Photo Kostolac“.

На отварању изложбе посетиоце је забављала група „Hard need“, која успешно постоји и ради од 2002. године. Поред добре музике, посебну ноту отварању изложбе фотографија дао је и завичајни песник Милан Цековић, казивајући стихове своје песме симболичног назива „Песма о фотографији“.

Изложба „Фото Костолац“ одржана је у организацији Културно - спортског центра, а покровитељ је била Градска општина Костолац.

П. Ж.

■ Ликовна колонија сликара из Србије и Русије

„Костолац на платну“

У костолачком Дому омладине крајем 2018. године одржана је прва ликовна колонија „Костолац на платну“. На колонији је учествовало 19 сликара из Србије и Русије, који су створили 40 уметничких слика.

Слике су поклоњене Градској општини Костолац, а широј публици биће представљене на манифестацијама које организује Културно-спортски центар „Костолац“.

Ликовну колонију „Костолац на платну“ заједнички су организовали Културно-спортски центар и пожаревачко Удружење ликовних стваралаца „Ђура Јакшић“, а покровитељ је била Градска општина Костолац.

П. Ж.

Коста Макар

(1924 – 2018)

Коста Макар, некадашњи генерални директор Индустијско-енергетског комбината „Костолац“, преминуо је у 94. години живота. Његова визија енергетског Костолаца темељ је и данашњег Огранка „Костолац“. Сви енергетски капацитети савременог Костолаца изграђени су у време када је водио ИЕК „Костолац“. Коста Макар је нераскидиви део историје развоја енергетике и града Костолаца. Рођен је 1924. године у месту Сирач (општина Дарувар), а због претњи усташа 1942. године напушта родни крај и одлази у Чачак, где завршава

гимназију. После рата одлази на омладинску акцију изградње пруге Шамац – Сарајево, а након одслужене војске уписује Рударско-геолошки факултет у Београду. Као стипендиста тадашњег Индустијско-енергетског комбината, 1952. године долази у Костолац и заснива свој први, а уједно и последњи радни однос. Прошао је на Копу „Костолац“ све фазе, од приправника до управника. Од 1967. до пензионисања био је први човек костолачког комбината.

■ Промоција школског спорта

Награђени најуспешнији

Културно-спортски центар „Костолац“ другу годину заредом организовао је промоцију школског спорта на територији градске општине Костолац. У двомесечним такмичењима, која су почела 1. новембра, учествовало је око 300 костолачких основаца.

На рукометном турниру играло је шест женских и 13 мушких екипа, које су чинили ученици петог и шестог разреда. Међу девојчицама, најбоље је било одељење VI2, друго место изборило је V5, а треће V3. У мушкој конкуренцији први су били дечаци одељења VI2, други V1, а на треће место освојила је друга екипа одељења VI2.

У фудбалу се надметало 11 мушких екипа седмог и осмог разреда. Најуспешније је било VIII1, турнир је на другом месту завршило VII4, а на трећем VII2. Једанаест екипа седмог и осмог разреда такмичило се у кошарци. У конкуренцији седмака најуспешније је одељење VII2, које су представљале две екипе. Прва екипа тог разреда пласирала се на прву позицију, друга на позицију ниже, док је треће место изборило одељење VII3. Најбољу игру међу осмацима показало је одељење VIII3, другопласирано је VIII1, а треће место освојило је одељење VIII2. Иако резултат није био у првом плану, најуспешнијим такмичарима уручене су медаље и похвалнице, а првопласираним у својим категоријама и пригодни поклони. Свечаност доделе признања приређена је у фискултурној сали костолачке основне школе. Награде најуспешнијима на овогодишњем турниру уручили су директорка Културно-спортског центар „Костолац“, Јелена Шаманц, директорка ОШ „Јован Цвијић“ Сунчица Марковић, и професори физичке културе Александар Шаманц и Милош Николић.

Школски спорт има велики значај за физички и ментални развој деце, али и за враћање правих вредности у наше друштво. Битно је истаћи да ова манифестација промовише спорт, афирмише толеранцију, фер-плеј, труд, посвећеност и дружење. Организатор акције промоције школског спорта је Културно-спортски центар „Костолац“, у сарадњи са Основном школом „Јован Цвијић“, а под покровитељством Градске општине Костолац.

П. Животић

■ Спортске вести

Неуспешна серија рукометаша

Рукометаша костолачког „Рудара“ су у 10. колу угостили екипу „Кикинде“ и забележили пораз – 22:24 (11:14). Костолчани су и у 11. колу поражени у Суботици од „Спартак Војлуга“ са 23:30 (14:16).

Изабраници тренера Драгана Ајдацића серију неуспеха наставили су и у 12. колу, када су у Панчеву изгубили од домаћег „Динама“ са 24:36 (10:17). Већ у следећем дуелу „зелено-црни“ су на домаћем паркету поражени од шабачке „Металопластике“, резултатом 28:36 (15:18). После 13 одиграних кола, „зелено-црни“ су освојили четири бода и зимску паузу ће провести на претпоследњој позицију у конкуренцији 12 клубова.

Одбојкаши држе трећу позицију

Одбојкаши „Рудара“ сезону у централној групи Друге лиге наставили су са још два тријумфа, оба са максималним резултатима. Костолчани су у 8. колу на домаћем паркету били бољи од београдске екипе „Блок аут“ са 3:0 (по сетовима 25:21, 25:18, 25:23). Били су бољи и од „Роде“ у Београду и убедљиво славили са 3:0 (25:21, 25:22, 25:13).

Костолачки друголигаш се са 18 освојених бодова тренутно налази на трећој позицији у конкуренцији девет екипа.

Меморијални турнир „Топлица Илић“

У пожаревачкој Хали спортова 16. децембра је почео трећи зимски меморијални турнир у малом фудбалу „Топлица Илић“. Међу 31 екипом, која учествује на овом турниру, налази се и прошлогодишњи победник, костолачки „Рудар 2001“. Костолчани се такмиче у групи Г, а ривали су им пожаревачки „Пролетер 1932“ и „Слога 1936“ из Касидола.

Прва фаза такмичења одржаће се у девет група са по три екипе, док ће се у 10. групи такмичити четири екипе. Све утакмице се играју у Хали спортова по фудбалским правилима, мечеве суде арбитри судијске организације Пожаревац, а улаз је бесплатан.

Организатори овог традиционалног турнира су Градски фудбалски савез Пожаревац и Спортски центар Пожаревац.

Џиу-џица клуб „Костолац“ бриљирао у Београду

Једно од најмасовнијих дечијих такмичења у бразилској џиу-џици одржано је прошлог месеца у београдском Спортском центру „Шумице“. На такмичењу, које је носило назив „Будући шампиони 4“, учествовала су 22 клуба са више од 260 такмичара из Србије, Хрватске, Босне и Херцеговине, Македоније и Бугарске.

Запажен наступ у Београду имало је и пет такмичара Џиу-џицу клуба „Костолац“. У изузетно јакој конкуренцији они су остварили веома добре резултате. Такмичари костолачког клуба освојили су пет медаља у различитим узрастима и техничким категоријама – једну златну и по две сребрне и бронзане.

Аикидо семинар

Трећи Међународни семинар „Систем самоодбране – реални аикидо“ одржан је половином децембра у Спортској хали „Драгутин Томашевић“ у Петровцу на Млави.

Семинар је водио Владимир Вокић, председник Српског савеза система самоодбране реални аикидо 2015, носилац црног појаса 7. дан, заједно са најбољим мајсторима савеза. Око 140 вежбача из 15 градова Србије присуствовало је семинару, на коме су обрађиване технике самоодбране од палице.

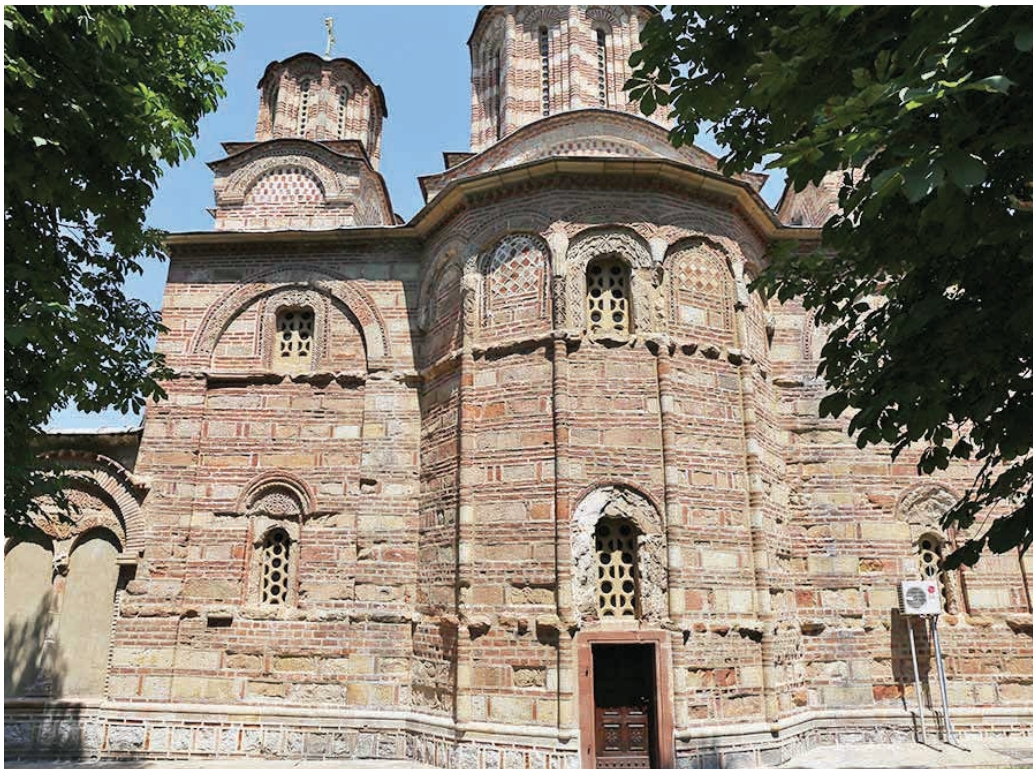
Скуп је прошао у спортском духу, а вежбачи из „Борилачког центра кнез Милош“ имали су кратку презентацију техника. Организатор семинара било је спортско удружење „Борилачки центар кнез Милош“ из Пожареваца, заједно са истоименим удружењима из Костолаца, Малог Црнића, Петровца и Жабара.

Припремио: П. Животић

Вечна кућа кнеза Лазара

Манастир познат као монашка школа, али и центар устаничког покрета за ослобођење од Турака

У подножју Кучајских планина, тамо где се растављају Бељаница и Црни врх, а сузе двеју река теку речицом Раваница, наомак Ђуприје, налази се бисер средњовековне Србије, манастир Раваница. Смештен код села Равно и Сење, одише снагом вере и енергијом, можда и због тога што је манастирска црква и вечна кућа кнеза Лазара који је погинуо на Косову. Наиме, манастир је његова задужбина. Изградња манастира почела је 1376. а завршена је пет година касније, 1381. године. Архитектонски, са изградњом цркве у Раваници, која је посвећена Светом Спасу – Вазнесењу Господњем, почиње нова епоха градитељства у Србији названа „Моравска школа“. Повељом кнеза Лазара манастир је добио више од 1.000 хектара шуме и 20 хектара обрадиве земље. Прецизно је био побројан и списак села која су улазила у манастирски посед, а једно од њих је било и село Равно. У једном старом рукопису о манастиру пише: „Подиге из темеља храм у славу Вазнесења Господњег

врло висок и леп, утврди га на четири стуба и озари га живописом, украси га златом и обичним украсом, обдари га богато разним сасудима сребрним и позлаћеним. Огради га градом и утврди га са седам кула, сагради трпезарију, сазида ћелије и прилепи их уз зид као птичија гнезда. Сагради и други храм који лежи на источној страни у подгорју тога места и подиге болнице за болесне монахе, за странце и ослабљене“.

Стафан даскал

После Аустроугарско - турског рата манастир је обновио Стефан даскал (учитељ), отворио монашку школу, болницу и дом за тешко оболело становништво.

На основу ктиторске композиције са портретима кнеза Лазара, кнегиње Милице и два њихова сина Стефана и Вука, манастир је завршен пред сам крај Лазареве владавине, између 1386. и 1388. године. На фрескама, које су остале очуване у олтарском и главном унутрашњем простору цркве, запажају се извесне новине везане за шеме у избору тема и циклуса (Велики празници, Христова страдања, Чуда и параболе), које ће постати правило у сликавању потоњих храмова Моравске Србије. У куполама су фреске Христа, Богородице, анђела и пророка, у олтару су представе Христовог страдања и оваплоћења, док су у наосу циклуси Великих празника, Чуда и јеванђелских приповести као и свети ратници и

монаси. У целом западном делу цркве и на свим стубовима присутни су само пустињаци, који се одричу свега Христа ради, свети мученици за веру и активни борци за Христа. Свети ратници представљени су у најнижој зони. Овако замишљено и доследно спроведено украшавање Раванице везује се за црквене кругове са којима је кнез Лазар био тесно повезан, посебно са монасима и испосницима. Ипак, након детаљних конзерваторских радова, утврђено је да је ова композиција сликана касније преко првобитног живописа, после битке на Косову, а свакако не пре 1392. године. После пропасти српске државе манастир је неколико пута рушен. Први пут 1439. године, да би почетком 18. века био потпуно напуштен.

Манастир је био опасан снажним зидом ојачаним кулама, које су данас рушевине. Током друге половине 18. века, Раваница је постала центар устаничког покрета за ослобођење од Турака, због чега је више пута страдала. Последњи варвари који су палили и уништавали манастир били су немачки, 1943. године, када су стрељали старешину Раванице, архимандрита Макарија Милетића, због помагања покрета отпора. Из освете, уништили су и минирали све осим цркве и конака који су незнатно оштећени.

Данас, поред ходочасника у манастир долазе болесни за биљне мелеме, које справљају монахиње. Кажу да су многим помогли као помоћно средство за излечење уз молитву у самој цркви. Богат природни амбијент пружа посетиоцима и могућност за одмор, тако да су честе велике туристичке посете током године.

Припрема:
Новица Антић

/// Фото: Предраг Животић – Зимска идилја у Костопацу

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костопац] ЕПС Енергија Костопац / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костопац : Електропривреда Србије, 2017 - (Инђија : Комазец). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Kostolac = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Kostolac
 COBISS.SR-ID 250295820

